

Gymnázium Vysoké Mýto

nám. Vaňorného 163, 566 01 Vysoké Mýto

MATURITNÍ TÉMATA profilové části maturitní zkoušky

Předmět: Zeměpis
Školní rok: 2024 – 2025
Třída: 4. A, B

1. Postavení Země ve vesmíru, pohyby Země a jejich důsledky, revoluce Země a její důsledky, rotace Země a její důsledky.
2. Země střední Evropy – SRN, Rakousko, Švýcarsko, stručný vývoj regionu po II. světové válce, obyvatelstvo, ekonomická charakteristika jednotlivých zemí (suroviny, průmysl, zemědělství, služby), jádrové oblasti.
3. Základy kartografie a zobrazování Země na mapách – glóbus, kartografická zobrazení – k čemu slouží a jak se dělí, obsah map - zeměpisné souřadnice, měřítko, generalizace obsahu mapy, výškopis, polohopis, popis mapy (toponomastika) tematické mapy, práce vedoucí ke vzniku mapy.
4. Afrika – vymezení Afriky, přírodní poměry, obyvatelstvo (kolonizace Afriky, demografická charakteristika, urbanizace, jádrové oblasti, národnostní skupiny), ekonomická charakteristika jednotlivých oblastí (Islámská Afrika, Černá Afrika, Jižní Afrika).
5. Atmosféra – základní charakteristika pojmu, stavba a složení atmosféry, skleníkový efekt, ozonová vrstva, počasí, podnebí, klimatogeografické činitele, klimatické pásy Země, Vzduchové hmoty a atmosférické fronty, větrné systémy (všeobecná cirkulace atmosféry, monzunová cirkulace, místní větry (bríza).
6. Země západní Evropy – Spojené království, Irsko, Benelux, přírodní poměry, obyvatelstvo, ekonomická charakteristika jednotlivých zemí (suroviny, průmysl, zemědělství služby), jádrové oblasti.
7. Hydrosféra – základní charakteristika pojmu, rozložení zásob vody na Zemi, hydrologický cyklus, vodstvo pevnin, říční síť (režim odtoku, povodí rozvodí, úmoří), jezera a jejich typologie, podzemní voda, vodstvo v mořích a oceánech, vlastnosti oceánské vody, pohyby oceánské vody, oceánské dno, ledovce.
8. Země střední Evropy – Slovensko, Polsko, Maďarsko, stručný vývoj regionu po II. světové válce, obyvatelstvo, ekonomická charakteristika jednotlivých zemí (suroviny, průmysl, zemědělství, služby), jádrové oblasti.
9. Litosféra – stavba země, zemská kůra a její typy, litosférické desky a jejich pohyb, endogenní činitele - jejich příčina a tvary zemského povrchu vzniklé endogenními činiteli, exogenní činitele – jejich příčina a tvary zemského povrchu vzniklé exogenními činiteli
10. Ruská federace, Ukrajina, Bělorusko, Moldavsko – přírodní poměry, obyvatelstvo, suroviny, průmysl, zemědělství, služby, jádrové oblasti.
11. Pedosféra – vysvětlení pojmu, definice půdy, složení půdy a půdní fáze, vlastnosti půdy, půdotvorní činitele, půdní druhy, půdní typy, zonálnost a azonálnost půd.
12. Francie a Evropské Středomoří – Francie, Španělsko, Portugalsko, Itálie, porovnání přírodních poměrů, obyvatelstvo, ekonomická charakteristika jednotlivých zemí, (průmysl, zemědělství, služby, jádrové oblasti).
13. Biosféra – charakteristika biosféry, základní biochemické procesy probíhající v biosféře, vysvětlení pojmu biocenóza, biotop, fytocenóza, zoocenóza a ekosystém, šířková pásovitost biosféry, výšková stupňovitost biosféry.

14. Severní Evropa a Pobaltí – Norsko, Dánsko, Švédsko, Finsko, Island, Litva, Lotyšsko, Estonsko – porovnání přírodních poměrů, obyvatelstvo, nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, jádrové oblast
15. Obyvatelstvo – vývoj světové populace (hlavní období růstu počtu obyvatelstva, demografická revoluce), věková skladba (věkové pyramidy), přirozený pohyb obyvatelstva, mechanický pohyb obyvatelstva a sociální pohyby. Struktura (rasy, národy, jazyky, náboženství)
16. Světové zemědělství – úloha a význam zemědělství, dělení zemědělské výroby, lokalizační faktory, příklady zemědělských výrobních typů ve vyspělých a rozvojových státech, zaměstnanost v zemědělství, extenzivní a intenzivní zemědělství, rostlinná výroba (světové obilnice, hlavní plodiny a jejich pěstování), živočišná výroba a její typy. Rybolov.
17. Angloamerika – vymezení oblasti, přírodní poměry, obyvatelstvo, suroviny, průmysl, zemědělství, jádrové oblasti, geopolitická situace.
18. Světový průmysl – obecná charakteristika průmyslu, hlavní období vývoje průmyslové výroby, členění průmyslových odvětví, lokalizační faktory, hlavní průmyslové oblasti, hlavní průmyslová odvětví a jejich charakteristika.
19. Latinská Amerika – vymezení oblasti, přírodní poměry, obyvatelstvo, zemědělství, suroviny, průmysl, jádrové oblasti, geopolitická situace.
20. Světová doprava a služby – charakteristika dopravy a její význam, druhy dopravy a jejich charakteristika, složky dopravy, hustota a rozmístění dopravy, charakteristika obslužné sféry, funkce služeb, druhy služeb, hierarchická uspořádání sítě služeb, zaměstnanost, cestovní ruch, zahraniční obchod jako zvláštní druh služeb (význam).
21. Česká republika – přírodní poměry – poloha, geologický vývoj, přehled reliéfu (geomorfologické členění), podnebí, vodstvo, půdní poměry, rostlinný kryt (výškové vegetační stupně a stupně ochrany přírody).
22. Česká republika – hospodářství – vývoj hospodářství, vývoj a rozmístění průmyslu, průmyslové oblasti, odvětví průmyslu, zemědělství (obecná charakteristika, zemědělský půdní fond, transformace zemědělství, zaměstnanost, rostlinná, živočišná výroba, zemědělské výrobní oblasti).
23. JZ Asie – vymezení oblasti, přírodní poměry, jednotící prvky regionu, obyvatelstvo, suroviny, průmysl, zemědělství, služby, jádrové oblasti, geopolitická situace, konflikty.
24. J a JV Asie – vymezení oblasti, přírodní poměry, obyvatelstvo, zemědělství, suroviny, průmysl, jádrové oblasti, geopolitická situace.
25. Východní Asie – vymezení oblasti, přírodní poměry, obyvatelstvo, suroviny, průmysl, jádrové oblasti, geopolitická situace.
26. Austrálie a Oceánie – vymezení oblasti, přírodní poměry, obyvatelstvo, suroviny, průmysl, zemědělství, jádrové oblasti.

Poznámka: Součástí každého tématu je orientace na mapě.